

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Undi Imre*

Cím: *A mulató Budapest*

Forrás: *A Nép*

Bp.
(Hely)

1921. XI/25
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

640.24

Hely

Idő

"1921"

Személy

A mulató Budapest

A Newyork karzala — Vándorszínészek — Pesten — Caffé Chantant van minden utcasarkon — Ahol 22 korona a feketekávé — Hangészmulatság a „Noé bárkája”-vendéglőben

Háromnegyed évvel ezelőtt, mikor a korona ugrásszerűen emelkedett Zürichben, meghökkenve eszméltek fel mindazok akik egzisztenciájukat és möhő meggazdagodásukat a vál.ozhatatlannak remélt konjunkturára alapították. Egyszerre alnéptelenedtek a mulatók, üresek maradtak a lefoglalt villalások és sok drága ruháért nem ment el a megrendelő. De ma Budapest megint mulat, mulat fékezettebben, szilajabban és valljuk meg őszintén, felhábortóbban, mint valaha.

Zsenik, irodalmi fiókák

Körsetánk elején — melyen végig akarjuk vezetni az olvasót a mulató Budapestén — természetesen még nem megyünk el oda, ahol a záróráig legalább is egyszer beugranak a bogóba és a padlót locsolják a másfél ezer koronás francia pezsgővel. Az első állomás a feketekávé mellett tobzódik tanyája, a Newyork-kávész. Ez a régi irodalmi bohém tanyája az utóbbi esztendőben ismét visszanyerte régi színezetét: kimaradtak a láncskereső-kedők, akik a háború alatt vették be ide magukat és néhány valódi újságíró mellé seregelve nyüzsgő itt Budapest mindazon hosszuhajú és ápolatlan-körmű ifja, akik képzelmeiben félreismer: zsenijeit szerencsétlen irodalmunknak és itt-ott egy, a nyilvánosság kizárásával megjelendő zug hetilapocská

hasábjain fürdetik meg nevüket a nyilvánosságban.

A kávéház zsufolt és nyüzsgő hangyabolyhoz hasonló. Legalább minden második asztalnál egy új lap alapításának tervével foglalkoznak, különböző poémákat olvasnak fel halaknak, vagy dörgedelmesen és szinte susterogya szalad a ceruza a kézirat-papírokon, soha még nem jelenő cikketeket firkálva össze.

Ez ártatlan öjszakázók mellett mások már változatosabb műsorral töltik el az időt záróráig. Budapestén egyszerre ismét divattá lett a Caffé Chantant: majd mindegyik körút kávéházba, barban vagy mulatóban artista, vagy színelőadást tartanak.

Alig egy-két hely van, ahol a hirdetőt műsört tervszerűen lejátszák valóban jobb színházi erőkkel. Nem egy jeles színész azzal csinál magának ma mellékeresetet, hogy leszerződik néhány perces magánszám előadására több barhelyiségben és mulatóban, akárhányan *közülök estienként tíz-tizenkét helyen is megfordulnak és számuk végeztével a kint reájuk várakozó autómobilal máris mennek a következő állomásra.* Így valóságos vándorszínésztrüppök dolgoznak Budapestén.

Jazz band és simmy

Azt az ostoba, exotikumot kereső tánczenét, ami valóságos örületté fajult

Budapestén, főként a barok kultúrájával. Jazz bandot esobogják, fűrészelik, nyekergetik, sipolják és bömbölik a vad perikről elszabadult nyers melódiákat, aminek zür-zavaros ütemeire eszeveszetten táncolják simmyt. Ott, ahol nincs ilyen zenei hüszövetkezet, a zongorista igyekszik különféle kopogós és zörgő hangszerekkel megadni játékának az exotikumát, amit pedig a legtöbb hallgató hamis fogásaival ugyanis éppenséggel elegendőnek vél.

A Viktória-Szalón vörös ernyős lámpáival, frakkos poncéréivel és diszkrét regtemeket játszó zongoristájával még meglehetősen a régi vágású bartipust képviseli. De már itt is színészek játszanak az előbb említett vándor módszerrel. Féltizenegyől kezdve, alio másfél órával elkésve attól az időponttól, melyet az utcára akasztott csalogató plakát hirdet.

Nem dicsekedhetik el ezzel az a Dohány-utcai Pálmakert, mely bár ugyancsak kilenc órára hirdeti a legszenzációsabb varieté-műsor kezdetét, de 11 órakor még mással sem szolgálhat a betévedő vendégnek, mint egy Simmyt ütemező zongorista játékát melynek ütemeire ugyancsak óvatosan végzi boka-verés táncát az e célra kibérelt ifja pár. Érthető is ez az óvatosság, mert a helyiség oly keskeny, mint egy kiadósabb folyosó. Kebelbelieken kívül e Pálmakertben senki sem hűsöl, azaz melegszik, amit cseppet sem lehet csodálni, mert itt még a feketekávé sem adják olcsóbban 22 koronánál, minden nélkül. Itt csak a záróra közeledtére van némi élet, amikor már a borral fűtött jövevények nem igen nézik az ital árát.

örülnek, hogy átadhatják magukat a fesztelen mulatozásnak, amit egy perzsasónyeges barban aligha tehette volna meg.

A legdnhajabb mulatságot az ilyen legutolsó kiruccanásra számító helyer viszik végbe. Nem ritka eset a tíztizenötezer koronás számla s a zongorista cseppet sem csodálkozik el a tányérjára dobott ötszáz vagy ezer koronás bankjegyen.

Igy mulat Pest, már akiknél nem játszik szerepet néhány ezresnek a kiadobása. A kedves konzervatív Buda alig egynéhány kávéháza is félig elsötétítetten, üresen várja a záróráit. A budai mulatozók színhelyüket leginkább kis kocsmákba teszik át, hol hatvan-hetven koronáért ugyancsak erős bort mér a kedélyes korcsmáros. E kicsiny és viszonylagosan olcsó lokálok azonban állandóan zsufolva vannak. Legfeljebb, ha éjfél után engednek át néhány előzőt vendéget a kávéháznak.

A sötét Iskola-utca közepén van Buda legbajosabb kurtakocsmáinak egyike: A *Noé Bárkájához* oimzett vendéglő. A éégtáblán viharzó tengeren látható Noé apánk hánytvetett hajóján, amint az olajággal visszatérő galambra tekint. Noéról mondják, hogy ő kóstolta meg legelőször a vig kedvreny, derítő hegy levét és kései ivadéka, e kis kocsmá vendégei, minden este az ő nyomába lépnek.

Undi Imre.